

Kopátsy Sándor

Viharban kanóc légy, ne gyertya
(Aforizmák 1964-1984)

1993

TARTALOM

Előszó

Előbb gazdagodj, majd utána lehetsz szocialista.
Ha akarsz

Megbotránkoztatásra csak az átlagon felüli emberek képesek

Az okos ember sok mindent előre lát.
De, ha elég bölcs, mindig csak annyit mond el belőle, amennyit el is hisznek neki

Politikai vezérek figyelmébe.

A legnagyobb tévedés a csendet beleegyezésnek értelmezni

Minél többször halljuk a nemzeti himnusz, annál nagyobb a baj

Egy országból azt formálni, amit a vezetői szeretnének a nép számára tragédia

Marxnak nagy szakálla és bajusza volt - Leninnek kis szakálla -
Sztálinnak csak bajusza - Brezsnyevnek már csak szemöldöke -
Ennyi volt a világkommunizmus rövid története

Nem él meg ott a vallás, ahol anélkül is megél a remény

A művésztől tanulhatod meg, hogy másként is szabad látnod a világot,
mint amilyenek a világ láttatja magát

A férfiak nem megtartani, hanem megszerezni akarják a nőket

Előszó

A kötetben olyan aforizmák szerepelnek, amelyeket 1964 és 1984 között írtam. A születésük időbeli elosztása nem egyenletes, hiszen a nagyobbik fele egyetlen évből, 1964-ből származik. Ennek két oka van: Egyrészt akkor írtam le mindazt, amit előtte húsz évig nem írtam le, másrészt nálam az aforizmaírás az életformához, azaz az értekezleteken töltött idő hosszához kötődik. Akkor írom, amikor hosszabb íráshoz nincs időm, vagyis akkor, amikor használtak valamire. Minél magasabb beosztásom volt, annál többet ültem értekezleteken. Márpedig ott van alkalom a világ furcsaságain, ellentmondásain, az emberek természetén elgondolkodni. Ez a kötet válogatás, mintegy ötször nagyobb anyagból. Volt benne sok gondolati ismétlődés és még több olyan, ami felett eljárt az idő, vagy amit a mai olvasó már meg sem érthetne. Ugyanakkor mivel a válogatás hat éve történt, maradt benne olyan is, amit az olvasók jelentős része ma már nem tart időszerűnek. Mégis ragaszkodtam az eredeti összeállításhoz, mivel az egész így hitelesebb kép nemcsak a keletkezés idejéről, hanem akkori önmagamról is.

A kis kötet megjelentetését több okból tartottam indokoltnak:

- Sok tekintetben többet mond azokról az évekről az utókornak, mint a forrásmunkák.
- Tanúskodni akar arról, hogy akkor is voltak, akik ugyanúgy láttak, gondolkodtak, mint a rendszerváltozás után. A helyzet volt más, nem az emberek.
- Bizonyítsa, hogy a közgazdász sem más ember, ő is benne él a kultúrában, a családban, a szerelemben.
- Jelenleg az emberek többsége annyira el van foglalva a napi gondjaival, hogy sokszor csak egymondatos igazságokkal való ismerkedésre marad ideje.

*Előbb gazdagodj, majd utána lehetsz szocialista.
Ha akarsz*

Akik megbotráncognak azon, hogy néha túl élesen fogalmazok, gondoljanak arra, hogy előtte negyven évig nem írhattam meg, amit gondoltam.

A társadalom fejlődését jobban meggyorsíthatja a gazdaságföldrajzi viszonyokhoz való alkalmazkodás, mint a tulajdonviszonyok erőszakos megváltoztatása.

Egy nemzet zavartalan belső egyensúlya és gyors fejlődése nem egyeztethető össze. A bölcs vezetésnek mindkettővel meg kellene alkudni.

A legújabb közgazdaságtudomány be fogja bizonyítani az osztályérdekek távlati azonosságát. Eddig, mivel rövidlátó volt, az ellentét kifejtésére épült.

A fejlett országok a kutatóhelyeken, a fejlődők a futószalag mellett termelik a devizát. A szegények pedig a nép hasán takarítják meg.

Az áru értékének kiszámíthatóságában nem könnyebb hinni, mint a Szentháromságban.

Azzal vádolnak, hogy nem árok eléggé a közgazdasági problémák mélyére. Igaz. Csak olyan mélységeket érdemes a napi gyakorlat számára feltárni, amelyek nem sokkal haladják meg a tudományág átlagos színvonalát. Különbözik éppen a gyakorlat emberei nem értik meg.

A gazdasági életet csak élénkíteni, és fékezni lehet. Alakítani nem. A gazdagság nyugatra, a „forradalmiság” keletre vándorol. Így a közeljövőben nem találkoznak.

K éslekedők,
G átlásosak,
S oviniszták,
T étovázók.

Egy kis nép számára jó tanács: Csak olyan gazdasági feladatok megoldásától várjon sikert, melyben a legnagyobbak vetélytársa lehet.

A tőkés a fillérekkel takarékoskodik, a milliókkal könnyen bánik, és meggazdagszik. A tervgazdálkodás megfogja a filléreket, és elengedi a milliókat.

A politikusok úgy vannak a gazdaságirányítással, mint a kovácsmester a hályog-eltávolítással. Azt is bátran megcsinálja, akinek hatásáról fogalma sincs.

Közgazdasági módszereink annyira eltorzultak, hogy korrekciójuk csak abban az esetben lehetséges, ha egy földrengés mindent összedöntött.

A gazdasági életben a kollektív vezetés szükségszerűen tehetetlenséget eredményez.

A politikusok úgy félnek a gazdasági gondoktól, mint a legtöbb ember a fogorvostól. Félnek minden olyan gyógymódtól, amely pillanatnyilag fájdalmasabb, mint a betegség, amit gyógyít. A gazdasági életben pedig csak ilyen gyógymódok vannak.

Az anyagi ösztönzési rendszer azt táplálja, amitől meg kellett volna szabadulnunk: az önzést. Azt nem pótolja, amit meg kellett volna tartanunk: az önállóságot.

A modern társadalmat nem a több munka, hanem a munkára való jobb felkészítés gazdagítja.

Minél kevesebb jól képzett, tehetséges ember van egy országban, annál kevésbé becsülik meg őket.

A szocialista társadalmak a költőket jobban, a közgazdászokat rosszabbul fizetik, mint a kapitalisták.

Minél elmaradottabb egy ország, a tehetséges emberek annál inkább a központokba igyekeznek. Ha nem törekszenek hatalomra, itt érinti el őket a legkevésbé a hatalmasok ostobasága.

A modern technika a butaságot is képes tökéletesíteni.

A jelenkor alkímistái a közgazdászok: az ideológiából aranyat akarnak csinálni.

A társadalom gazdagsága a lakodalmakra, nemzeti ünnepekre pazarolt költségekkel fordítottan arányos.

Azt mondják, a szocializmus politikai gazdaságtana, lámpás a gyakorlat előtt. A valóságban stop-lámpa az előtte száguldók mögött.

A forint ne „értékmérő”, hanem pénz legyen.

A szövetkezet az a szervezeti forma, melyben a beteg mezőgazdaság különös fájdalmak nélkül fenntartható. De a gyógyulásra nem ad semmi reményt.

A klasszikus kapitalizmus idején a politizáló vállalkozó tönkrement. A szocialista vállalatvezető akkor megy tönkre, ha nem politizál.

Kár, hogy néhány jóléti állam nem szocialista. Jó példaként lehetne használni a szocializmus fölényének bizonyítására.

Azt mondják, hogy nálunk szükségletre való termelés folyik. Igen, a kormány szubjektív szükségleteire. A szocializmus minimális veszteséggel dolgozó gazdaságot ígért. Minimális hatékonyságú lett belőle.

Kapitalista világban azért tanulnak az emberek, hogy többet keressenek. A szocialista országokban pedig azért, hogy kevesebbet dolgozhassanak.

A legújabb korban a közgazdasági ostobaságok elektronikus feldolgozása magas tudományos és technikai szintre emelkedett.

A piac ítélete többet mond, mint a legtehetségesebb filozófus fejtegetései, és a legbonyolultabb elektronikus számítógép adatai együtt.

A magyar gazdasági életet mindig olyan orvosok gyógyították, akiknek vagy tehetségük vagy idejük nem volt arra, hogy a betegség igazi okát megkeressék, és az annak megfelelő gyógy-módot alkalmazzák. Mindig olyan orvosságot választottak, ami a legkevésbé keserű.

Sok gazdaságpolitikus azt hiszi, a tök a legjobb gyümölcs, mert a legnagyobb.

Elmaradott országban könnyebb márványpalotákat felépíteni, mint egy vasúti illemhelyet tisztán tartani.

A munkatempót vagy a modern technológia, vagy az anyagi érdek, vagy a korbács diktálja. Az ideológia erre sohasem lesz képes.

Minél felkészültebb, műveltebb valaki, annál hasznosabb a szabadideje. Ekkor fogannak meg a leghasznosabb gondolatai, melyek majd a munkájában öltenek testet.

A humanisták keltik a pánikot. Az üzletemberek megoldják a pánikot keltő problémákat.

A gazdaságpolitikusok tragikuma: Minden, a változással szükségszerűen velejáró negatív mellékhatás a közvéleményben nagyobb hangsúlyt kap, mint a várható áldásos végeredmény.

A helyes sorrend: Több munka, nagyobb gazdagság, szocializmus.

Azon gazdaságpolitikusok figyelmébe, akik mindig az elosztást tartják fontosnak: A lepény növekedésének elmaradása az emberek figyelmét a lepény szétosztására irányítja.

Mivel sem az ország vezetői, sem a feleségem nem értettek a gazdálkodáshoz, anyagi gondjaim voltak.

Megbotránkoztatásra csak az átlagon felüli emberek képesek

A sorsba belenyugodni néha lehet okos dolog, ellene harcolni mindig nagyszerű, de róla panaszkodni, mindig értelmetlen.

A semmittevés óráiban érnek meg a legnagyobb gondolatok. De csak azoknak, akik a tevékeny idejüket jól kihasználják.

Az okos ember akkor lesz bölcs, mikor az ostobákkal már nem vitatkozik.

Inkább beszéljess okos emberrel butaságokról, mint buta emberekkel okos dolgokról.

Sok ember azért vállalja a mártírságot, hogy másokat ne kelljen sajnálnia.

Nem azért kell a szabadság, hogy éljünk vele, hanem hogy érezzük, ha szükséges, élhetünk vele.

Azt mondják, a pénz megrontja az erkölcsöket. Igaz. De a pénztelenség még inkább.

Lusta ember az, aki jobban szereti a kényelmet, mint azokat a javakat, amelyeket a munkájával megszerezhetne.

Az ostoba azt akarja, hogy az ellenségét minél hitványabbnak lássák, ezért kígyót-békát kiabál róla. Az okos azt akarja bebizonyítani, hogy különb ellenségeinél.

Bölcsen csak az élhet, aki nem mutatkozik mindenki előtt bölcsnek, aki esendő, gyarló ember is tud lenni.

Kétféle fontos ember van. Az egyik magát tartja fontosnak, a másikat mások tartják annak.

Megbotránkoztatásra csak az átlagon felüli emberek képesek

A legnagyobb megfontolatlanság azzal a szándékkal élni, hogy az életben mindig megfontoltan fogunk cselekedni.

Aki elégedett azzal, amit eddig elért, az máris többet ért el, mint amennyit megérdemelt.

Néha már azt is okos embernek tartják, aki a saját ostobaságait elég kulturáltan fogalmazza meg.

Van, aki csak azért követ el gonoszságot, hogy észrevettesse magát.

Engem az ostobák inkább gyűlöljenek, mint szeressenek. Az kevésbé veszélyes és terhes.

Inkább egy okosat nyerj meg, mint száz ostobát. Egy gondolkodó mondta az őt leckéztető bürokratának: A maga dédunokája kettőnk közül csak rólam fogja tudni, hogy ki voltam.

A buták társasága azért veszélyes, mert felnagyítja a magunkról alkotott véleményünk.

Óvakodj azoktól, akik kényesen vigyáznak a jó hírekre.

Akinek vigyáznia kell a jó hírére, úgyis elveszti azt.

A hólyag ne legyen büszke arra, hogy repülni, a fatuskó arra, hogy úszni tud.

Az ár sodrában úszó fatuskó gyorsabban halad, mint az árral szemben úszó, még se lehet erre büszke.

Más törvények emelik a magasba a sast, és a léggömböt.

Az örömtelen munkát nem lehet fizetni

Aki valamiben csak a tökéletes megoldást hajlandó elfogadni, sohasem találja meg azt.

Nem lehet megfogalmazni a teljes igazságot csupa olyan mondattal, melyek önmagukban is igazak.

Aki nem született a boldogságra, azon a szerencse sem segít.

A legtöbb virágból kóró lesz.

Az utánozhatatlan utánzására vállalkoznak a legtöbben.

A hazug embert felháborítja mások őszintesége.

Már nem is kellemetlen, aki tudja magáról, hogy ostoba.

Aki nem éri föl ésszel, megkísérli erővel.

A tehetetlenség aljasságot szül.

Rendszerint azok vesztik el a legkönnyebben a fejüket, akiknek az hiányzik a legkevésbé.

A butaság akkor válik veszélyessé, ha szorgalommal és hatalommal párosul.

Amikor már úgy érzed, elég bölcs vagy ahhoz, hogy ne kövess el bolondságokat, nem bölcs lettél, csak megöregedtél.

Ha úgy érzed, csak akkor érheted el a célodat, ha annak mindent alárendelsz, legjobb lemondani róla.

Az életnek sohasem azok a legértékesebb pillanatai, melyekben nagyon jól vagy nagyon rosszul érezzük magunkat.

Ha valamely jótetted gyakran az eszedbe jut, ez annak a jele, hogy nálad az ilyen ritkán fordult elő.

Ha nincs jó kedved, ne fogjál nagy dolgokba.

Aki mindenben egyetért veled, annak vagy nincs véleménye, vagy nem meri megmondani.

Ha a gyermekek és az állatok nem vonzódnak hozzád, bizonyára valami jellemhibád van.

Ha a nagy dolgokban szilárd akarsz maradni, legyél a kicsikben rugalmas.

*Az okos ember sok mindent előre lát.
De, ha elég bölcs, mindig csak annyit mond el belőle,
amennyit el is hisznek neki*

Viharban kanóc légy, és ne gyertya.

Ne a zászló vigyen téged, te vidd a zászlót.

Az élet útjai kiszámíthatók. A kezdetben könnyen járható egyre rosszabb lesz; a nehezen járhatón végül repülni lehet.

Aki messze akar jutni, nem választhatja a könnyebben járható utat.

A börtönt az teszi elviselhetővé, hogy lakói nem látják a szabad életet.

A sorsok sohasem rész kérdéseken múlnak. A véletlen nem irányítója, csak útjelzője a sorsnak.

A hordókat meghatározott évenként hitelesíteni kell, pedig befogadóképességük alig változik. Az emberek többsége sohasem méri fel erőnyeit és hibáit, pedig azok nagyon változékonyak.

A haladó rendszer hibákra mutatók társa légy.

Őrült az, aki másfajta örültségeket követ el mint azok, akiket normálisnak tekintünk.

Jószívűségét és nemes gondolkodását mindenki a barátai szeretetén keresztül akarja kimutatni, pedig az csak az ellenséggel szembeni viselkedésen mérhető.

Ha a gyávák gyűlölnek, bátor vagy. Ha az ostobák gyűlölnek, okos vagy. Ha az aljasok gyűlölnek, tisztességes vagy.

Azt mondják: aki becsületes, abban meg lehet bízni. Helyesebb így: akiben megbíznak, becsületes lesz.

Az ember olyan társas lény, akinek feltétlen szüksége van a magányra is. Ha magányában zaklatják, a közösségben összeférhetetlenné válik.

Az agy a szív nélkül éppen úgy tévútra visz, mint a szív, amely nem hallgat az agyra.

A tehetséges embert gyakran összetévesztik a felületessel, mert csak azt látják, hogy nem erőlködik.

Az egyik ember agya elraktározza a tapasztalatokat, a másiké megemésztí azokat. Az elsőnek jó a memóriája, a másiktól lesznek a hasznosabbak.

A tiszta ember olyan, mint a fehér ruha. A legkisebb folt is meglátszik rajta.

Az okos ember élete végén sajnálni fogja azt az időt, amit pénzkeresésre fordított.

Semmittevással csak a semmit érő munkát lehet kipihenni.

Az okos ember sok mindent előre lát. De, ha elég bölcs, mindig csak annyit mond el belőle, amennyit el is hisznek neki.

Okos emberek is képviselhetnek ostoba nézeteket, de ők azt legalább értelmesen fejtik ki. Ezért veszélyesek.

Ha egy úr elveszti a hatalmát, még lehet jó szolga. A jó szolgából azonban csak rossz úr lehet.

A törvények a közömbösök és ostobák számára szólnak. Az okosak csak azért tartják be, hogy fenntartsák azok hitelét.

A hivalkodás legfelsőbb foka, amikor valaki megköveteli, hogy a szerénységét tiszteljék.

Aki a kis dolgokban becsületes, de a nagyokban nem, az jellemtelen. Aki egyforma erkölcsi normákat alkalmaz kicsi és nagy dolgokban, közepszerű nyárspolgár. Aki a kis dolgokban engedékeny, és csak a nagyokat veszi komolyan, bölcs.

Akinek több a pénze, mint a hatalma, az könnyen lehet a maga ura. Akinek több a hatalma, mint a pénze, mindig külső erők szolgája marad.

Nem ér célhoz, aki sohasem fordul vissza.

Azt, hogy ki milyen sokra fogja vinni, akkor mérheted fel, mikor látod veresége után visszavonulni.

Akinek minden hibáját árgus szemmel figyelik, annak valójában az erényeit irigylik.

Sok ember csak azért nem téved, mert még téves gondolatokat sem tud szülni.

A legtöbb ember csak a színházban erkölcsös. Ott megbotránkozik olyan jellemeken és helyzeteken, melyek az életben fel sem tűnnek neki.

A becstelen emberek az apró dolgokban kínosan adnak a becsületükre.

Ha egy gyenge jellemű, buta emberrel jót teszel, ellenségeddé válik. Nem akar hálás és lekötözött lenni.

Az ember a saját képességeit a környezetén méri. Ezért a buta ember a nála butábbak társaságát keresi.

Nem erény el nem követni azt, aminek elkövetéséhez nincs bátorságunk.

Az aszkéták olyan emberek, akik magukkal szemben egy kissé, másokkal szemben nagyon kegyetlenek.

Mindig jobban tiszteljük azt, aki megríkat, mint aki megnevettet bennünket.

Akit senki sem fűr, azt nem is érdemes.

Aki előtt valamely zászlónak becsülete van, azt egy élete folyamán legfeljebb egyszer-kétszer veszi a kezébe.

A történelem igazságos. Akiket dicsőítenek az életükben, haláluk után vagy elfelejtnek, vagy elítélnék.

Aki a saját hibáival szemben vak, azt mások az orránál fogva vezethetik.

Aki erős, az a tehetségével és a munkájával akar győzni. Aki gyenge, fegyverrel fenyeget. Aki okos, az nem harcol.

Mindenki megpróbál becsületesen boldogulni. De aki belátja, hogy nincs ereje, tehetsége hozzá, becsstelen eszközökhöz folyamodik.

A kis dolgokban kudarcot vallott emberek néha vigasztalásul nagyobbakba fognak.

Elveszett ember az, aki több rendeletet ismer, mint virágot.

Aki a hétköznapi körülmények között minden apró szabályt betart, az a kritikus helyzetben anarchistává válik.

Nem a szent meggyőződés, hanem a kétkedés vezet az igazsághoz.

A legerkölcstelenebb dolog pénzért fegyvert fogni, zászlót vinni.

Az a boldog ember, aki olyan munkával keresi a pénzt, melyet, ha gazdag volna, ingyen is elvégezne.

A legtöbb ember a veleszületett tulajdonságaira büszke. Pedig ezek úgy ragadtak rá, mint számár a fül.

A kicsi növésű embert vedd mindig nagyon komolyan, ha nem akarod, hogy ellenséged legyen.

Minden relatív. Számomra a rúzs előnye: Vigyázni tudok arra, hogy ne arról az oldaláról igyak a pohárnak, amelyikről az előző vendég.

Politikai vezérek figyelmébe.
A legnagyobb tévedés a csendet beleegyezésnek értelmezni

A forradalmat nem az elnyomottak bátorsága, hanem az elnyomók félelme szüli.

A szabadság akkor vesz el, amikor a nép többségével el tudják hitetni, hogy a vezetők alkalmasabbak érdekeik felismerésére, mint ők maguk.

Egy nép elmaradottságát azon lehet a legjobban lemérni, milyen magasan érzi maga fölött a vezetőit.

Elkeserítő az okos vezetők számára látni, hogy a nép még éretlen és közömbös. Százszor rosszabb az okos alattvalóknak elszenvedni az ostoba és hatalomra vágyó vezetőket.

A jó vezető elhiteti a vezetettekkel, hogy ő mindig biztos kézzel irányít. Maga azonban szem előtt tartja, hogy nem lehetséges a helyes utat felismerni.

Egy-egy vezető bukása annyi haszonnal bizonyosan jár, hogy lebuknak vele együtt a gerinctelen talpnyalók, a kalandorok és a buta rokonok is.

Mindennel elégedett polgárookra csak az uralkodó politikusoknak van szükségük, de nem a nemzetnek.

Annyi becsületes vezetője van az országnak, amennyit még nem tett korrupttá a vadászat.

Ne fékezd a demagógokat. A hólyag is rövidebb életű, ha nem tartják zsinóron, hanem szabadon hagyják emelkedni.

A hólyag nagysága nem annyira a benne lévő tartalomtól, mint a környezet ritkaságától függ.

A legsötétebb szándékú politikusnak is szüksége van a környezetében néhány becsületes emberre, hogy a lelkiismeretét megnyugtassa.

Azt, hogy mikor, ki vezet egy-egy államot, a történelem szeszélye sok ezer lehetőség közül vakon választja ki. Utólag mégis bebizonyítják, hogy éppen az egyetlen, egyedül megfelelő embert sikerült megtalálni.

Ezer évvel ezelőtt egy buta törzsfőnök, száz évvel ezelőtt egy buta főispán még nem tudott annyi kárt okozni, mint ma egy ostoba funkcionárius.

Az emberek hatalomvágya többnyire a képességükkel fordítottan arányos. Ezért kevés az okos vezető.

Ha egy politikai vezető leváltásának állandó lehetősége nincs a nép kezében, zsarnokság lesz. Ha a politikai vezető állandóan attól retteg, hogy leváltják, kapkodni fog. Ezért a vezetők leváltásának állandó lehetőségét és módját alkotmányosan kell biztosítani.

Csak olyan embert szabad vezetőnek megválasztani, aki nem retteg attól, hogy lekerül a válláról a hatalom terhe.

Ha valakit csak egy kicsivel is magasabb pozícióba helyeznek, mint amire rátermett, azonnal megszedül, és közveszélyessé válik.

Nem az a legszebb virág, mely a legtartósabb. Nekem például inkább legyen mindig az év-szaknak megfelelő friss virágom, ami mindig szedhető, mint egész éven át kitartó szalma-virágom.

Hasznosabb a kor gyorsan változó igényeihez alkalmas politikusokat váltogatni, mint olyat találni, aki mindig, minden körülmények között elfogadható megoldás.

Inkább vak vezessen látót, mint ostoba az okosokat.

Alkoholmámorban gépkocsit, hatalmi mámorban országot vezetni ön és közveszélyes.

Minél több tapasztalatot szerzett egy államvezető e poszton, annál alkalmatlanabbá válik annak betöltésére.

Az alkalmatlan és buta vezető mindig szívesebben vállalja a lehetetlen feladatokat, mint a lehetségeseket.

Aki a politikában, vagy a szerelemben csak az eszével akar érvényesülni, az biztosan elbukik.

Ha valaki a legkülönbözőbb politikai fordulatok után is mindig talpra esik, csak azt jelenti, hogy nem a feje nehéz, hanem sokkal lejjebb.

Nem szabad az olyan emberek kezébe hatalmat adni, akik úgy érzik az a hivatásuk, hogy másokat, ha kell erőszak árán is, boldogítsanak.

Az a politikus, aki erősnek érzi magát, emeljen súlyt. A legveszélyesebb jelenség, ha valaki az erejét a politikai életben fitogtatja.

A számárállkapocs lehet, hogy alkalmas eszköz volt arra, hogy vele a filiszteusokat agyon-verjék, de meggyőzés céljából hiába forgatják.

Aki nem tud zongorázni, rendszerint nem zongorázik. Milyen jó lenne, ha így volna ez a politikában is.

Az olyan embert, aki nem egészséges, nem szereti a nőket, a sportot, el kellene tiltani a politikától.

A zsarnok azért teremt maga körül sötétséget, hogy a saját fénye jól látsszon.

Sok vezetőnkéről hamar kiderülne, a miniszterségnél alacsonyabb pozícióban, hogy ostoba.

Nemcsak az Isten, de a politikai párt sem képes a mindenható pozíciókhoz mindentudást is adni.

Aki egyszerre ötnél több fontos probléma megoldásába kezd, nem mulaszt semmit, ha egyiket sem végzi el.

Némely politikus úgy tartja: Nem baj, ha ugyanazt csinálja, mint az ellenfele. Csak arra vigyázzon, hogy mindig más frázisokba csomagolja.

Az a diktátor, aki közel érzi a halálát, hajlamos a nemzetét is feláldozni annak érdekében, hogy bevonulhasson a történelembe.

A politikai vezető valódi népszerűsége egy idő után fordítva arányos azzal a tapsmennységgel, amelyet kap.

A vak örül, ha akad egy látó, aki vezet. Sajnos a buta nem tűri, hogy az okosak vezessék. Sokuk inkább úgy érzi, hogy ő az, aki vezetésre hivatott.

Az ostoba emberek számára csak bajt hoz a rang, a vagyon és a szabadidő.

Az ember tehetsége kellő ambíció nélkül olyan, mint egy gép üzemanyag nélkül. Ám a tehetség nélküli ambíció üzemanyaggal töltött pokolgép.

A tömegek nem becsülik azt a vezetőt, aki nem mer ellentmondani nekik.

Falun a parasztok azért küldenek egymásnak kóstolót, hogy majd ők is kapjanak. Ugyanebből a célból tüntetik ki egymást az államfők.

Minél gyengébb egy diktatúra, annál nagyobb tervek megvalósítását tűzi maga elé. A demokráciákban a hétköznapiak tűnő feladatok megoldásával vannak elfoglalva.

A politikus felesége a saját fontosságát a férje rangjával méri.

A modern kor természeténél fogva óriásit emel az emberiségen. Ezért ma a múlttal való összehasonlítás alapján még az ügyefogyott vezető is történelmi nagyságnak tarthatja és tartatja magát.

Aki tájékozódni akar, az ne a közeli célokat nézze, hanem a távolit. Ezt minden kormány tudja, de egyetlen kormány sem.

A népek mindig olyan vezetőt kapnak, amelyet megérdemelnek. Nekünk 1945 előtt a középosztály aljából, katonákból, papokból, dzsentrikből álló, a németeknek behódoló garnitúra jutott. Utána pedig a dogmatikus kommunista mozgalomnak az alja. Olyanok, akik még a sztálini politikát is túllicitálták. Mit hozhat még a jövő?

A magyar társadalom vezetése olyan zenekaréhoz hasonló, amelyben a tagokat csak annak alapján választották, hogy feltétlen engedelmesek a karmester beintésére. Azt nem vizsgálták, tudnak-e muzsikálni.

Úgy megszoktuk az ostoba minisztereket, hogy már csak azon törjük a fejünket, hogyan lehet a legkisebb kárral elviselni őket.

Könnyen kormányozni csak a hívőket lehet. Gyorsan előrejutni pedig csak a hitetlenekkel tudunk.

Jaj annak az országnak, melyet a XX. században, a politikusok és a költők akarnak jobbá tenni.

Nagy bajt okozhat, ha egy miniszter nem veszi komolyan a beosztását. Ennél csak az a rosszabb, ha öt mások is komolyan veszik.

A XX. század megismert olyan politikai vezetőket is, akiknek sikerült az egész országot a saját erkölcsi színvonalukra süllyeszteni.

Minden kormányzat azt hiszi önmagáról, hogy a társadalom legértékesebb tagjaiból alakult. Pedig a történelemben erre példát, néhány rövid forradalmi hónaptól eltekintve, nem lehet találni.

Egy ország felvirágoztatásához elégséges, ha a száz legfőbb vezetője között tíz okos és tisztességes találatik, és a többiek azokat dolgozni hagyják.

Politikai vezérek figyelmébe. A legnagyobb tévedés a csendet beleegyezésnek értelmezni.

Az átlagember szívesebben megy az olyan vezetők után, akik politikai célokat hirdetnek, mint azok után, akik kulturális és gazdasági fellendülésről beszélnek. Ösztönösen is érzik, hogy a kulturális és gazdasági felemelkedésért nekik kellene hosszasan és sokat dolgozni.

Ha egy nép hallgat, azt jelenti, hogy már nem hajlandó a politikai együttműködésre.

Sohasem az a fontos, milyen ideológiákra hivatkozva, hanem csak az, hogyan kormányozzák az országot.

Viharban nem kell félni attól, hogy olyanok akarják átvenni a hajó kormányzását, akik ahhoz nem értenek. Ha csendes az idő, mindenki hajóskapitány akar lenni.

Minél jobban megérett egy kormány a leváltásra, annál hangosabban hirdeti pótolhatatlanságát.

A kormányok számára az egyetlen elfogadható önkritika a lemondás.

Aki csak a családját ismeri, ott talál zseniket. Aki csak a saját megyéjét, azt hiszi, azon túl már nincsen semmi. Aki csak a saját országát ismeri, az nacionalista.

Egy államfő napi egy óránál tovább ne játssza az államfő szerepét.

Ne az egész népnek ígérd a jólétet a távoli jövőben, hanem teremtsd meg ma azoknak, akik ezt már ma is megérdemlik.

*Minél többször halljuk a nemzeti himnusz,
annál nagyobb a baj*

A növény fejlődése csak a fény- és hőhatások egyensúlya esetén lehet egészséges. Ugyanez áll a társadalomra, mely csak a kultúra és a civilizáció egyensúlya esetén fejlődhet dinamikusan.

A virágok nem azt szeretik, aki elájul a gyönyörűségüktől, hanem aki serényen irtja a gáz. A haza sem annak hálás, aki szereti, hanem aki türelmetlen a hibáival szemben.

Ha egy rendszer vezetőinek nincs önbizalma, a másik társadalmi rendszereket szidja.

Attól még nem virágzik fel egy ország, hogy ragyogó fejlődését jósolják a politikusai.

Az a nép, melynek nem voltak nagy történelmi tettei, a fantasztáit is hőökként tiszteli.

„Az emberek a természettől fogva egyenlők” mondják. Nem igaz. Az emberek természettől fogva különbözők. A cél az lehet, hogy csak a természettől és ne a társadalmi körülmények kényszerétől fogva legyenek különbözők.

Az elmaradott országok ópiuma az a hit, hogy elmaradottságuk oka a politikai függetlenségük hiánya volt.

Ha egy nép a sötétben él, ne zászlót vigyél előtte, hanem lámpát.

A legnagyobb veszély mind az egyén, mind a politikai rendszerek számára, ha titokban tudják tartani kudarcaikat.

Okos és buta mindig lesz, csak úr és szolga ne legyen.

Nem a miatt drága a bürokrácia, mert sokba kerül, hanem mert sok kárt okoz.

Azzal dicsekszik, hogy fontos embernek teljesít szolgálatot. Ezt, ha tudna beszélni, elmondhatná a fontos ember alsónadrágja is. A hivatalos álláspont mindig túlhaladott.

Az emberek a hazugsággal úgy vannak, mint szervezetünk a vitaminokkal. Egy bizonyos mennyiségnél többet nem tudnak felvenni.

A hősiesség és szabadságszeretet csak a függetlenség kivívásához lehet elég. A megtartásához munkaszeretetre van szükség.

Minden, a teljes rend megvalósítására irányuló kísérlet káoszt eredményez.

Minél nagyobb a baj, annál többször halljuk a nemzeti himnusz.

Adj nekik hitet, és a szolgálid lesznek. Világosítsd fel őket és megtagadnak.

A hivatalok csak azért nem okoznak még több kárt, mert ott is vannak kényelmes és lusta emberek.

A legtipikusabb szakbarbár a politikus.

Szélsőséges nézetei annak a politikusnak vannak, aki sem a népe, sem a maga erejében nem bíz.

Az önkényuralom a gondolatszegénység gettója.

A nyugati országokat a leghangosabban az onnan hozatott drága autókból lehet szidni.

Sok funkcionárius számára a sofőr a munkásosztály.

Ékszereket a képességükhöz képest túlfizetett emberek hordanak.

A címek és kitüntetések csak az alapján egyforma értékű emberek megkülönböztetésére alkalmasak.

Valamikor az agancs méreteiről arra következtettek, milyen öreg volt a szarvas, amit meglőttek. Most arra, milyen nagy ember lehetett, aki meglőhette.

Csak a szegény és elmaradott embereket lehet lelkesíteni.

A diktatúrákban a kitüntetettek és a börtönbe zártak száma mindig nagy és párhuzamosan alakul.

A régi világban az lett nagykövet, akinek a felesége megtetszett a császárnak. Ma az, akit itthon már semmire sem tudnak használni.

Manapság sok pártonkívüli azért érvényesül, mert feltétel nélkül végrehajt minden párthatározatot. Jobban, mint a párttagok többsége.

Az állatoknál a csordát mindig a legtapasztaltabb vezeti, az emberek ezt csak elvéve tűrik el.

Az okos és becsületes embereket pénzzel, az ostobákat és aljasokat rangokkal, állásokkal lehet ambicionálni.

Ha a buta emberek szolgálatára már nem lesz szükség, nem lesznek címek, kitüntetések és egyenruhák.

A polgár csak akkor küzd valamely közérdekért, ha az saját érdekét is szolgálja. De sohasem azért küzd a saját érdekeiért, mert ezzel a közérdeket is szolgálhatja.

Az okos és becsületes emberek azért vonulnak ki a közéletből, mert a demokráciában a butaság, a diktatúrákban pedig az aljasság alapján szelektálnak.

Az élet egyetlen más területén sem kerülhet olyan mértékben uralomra az ostobaság, mint a politikában.

A szerény képességű emberek önkéntelenül is oda húzódnak, ahol a legkönnyebb tudás és szorgalom nélkül boldogulni. Ezért vannak politikai ambícióik.

Az éhes népek eszméikért, a jóllakottak gazdagságuk fokozásáért mozgósíthatók.

A politikával úgy bánj, mint a tűzzel: Ne menj túl közel, mert megéget. Ne legyél túl távol, mert fázni fogsz.

Az egyetlen párt olyan, mint az egyetlen szem. Alkalmatlan a térlátásra. A sok párt olyan, mint a sok szem. Alkalmatlan a képalkotásra.

Aki mindig a szíve szerinti legkedvesebb megoldást választja, a politikában, közveszélyes, ámde szimpatikus kártevő.

A politikusok népszerűsége minden társadalomban sokba kerül.

A népeknek azok a legdrágább vezetői, akik az egyenlőség zászlaja alatt kerülnek hatalomra.

A politikusok népszerűségének útja: A jelen aprópénzén eladni a jövőt.

Politikában csak annak van igaza, akit meg tudja tartani a hatalmát.

Aki nem biztos a véleményében, és van elég hatalma, megtiltja a vitát.

Veszélyes az olyan politikus, aki magát tévedhetetlennek tartja. Közveszélyes, aki másoktól követeli meg, hogy tévedhetetlennek tartsák.

Soha a politikusokat, mindig a jó ügyet támogasd.

A legtöbb politikus hamar felismeri, hogy egy szegény népet egyszerűbb hittal, mint anyagi javakkal boldogítani.

Egy paptól hallottam: Az egyetlen egyház vagy párt funkcionáriusai szükségszerűen renddé szerveződnek, elszakadnak a néptől, és új uralkodó osztállyá válnak. Ez a társadalmi formától független jelenség. Így volt a középkorban, és így van napjainkban is. Ez az új rend kezdetben érhet, és ér is el eredményeket, de végső hatása mindig negatív. Így van ez a marxistákkal is. Szomorú, hogy ezt én, mint pap is így látom.

Egy országból azt formálni, amit a vezetői szeretnének a nép számára tragédia

A legveszélyesebb az a párt, amelyik tévedhetetlennek mondja magát. Ennél csak az a nagyobb veszély, ha a tévedhetetlenségének elismerését nemcsak megköveteli másoktól, hanem maga is elhiszi.

Néhány monumentális művet milliók szenvedése árán is meg lehet valósítani. De sok okos és hasznos dolgot csak a megelégedett, szabad emberek hozhatnak létre.

A kor nagyjai évtizedekkel előzik meg a korukat. A hatóságok pedig évtizedekkel vannak elmaradva tőle. Ezért sem szabad a kor nagyjainak értékelését a hivatalokra bízni.

Minél kisebb egy ország, annál könnyebb lehet a vezetői számára a reál-politika felismerése. Nekünk, magyaroknak, mindig nagyobb volt az országunk, mint mi magunk.

Akik a jelennel szemben tehetetlenek, a jövőt festegetik.

Egy olyan országban, ahol minden kis butaságot a hatóságok üldöznek, a nagy butaságok valósulnak meg, és sok okos kezdeményezés elől zárják el az utat.

Sokakat büntetni, és sokakat jutalmazni csak zavaros időkben szoktak.

A káoszban centralizmusra, diktatúrára, a rendben önkormányzatokra, demokráciára van szükség. A baj az, hogy mindig akad, aki önkényesen eldönti, mikor van rend, és mikor káosz.

Ahol sokan vigyáznak a tolvajokra, ott sokan lopnak.

Egy kormány sem elégedhet meg azzal, hogy bebizonyítja, jobb az előzőnél.

Az előző rendszer hibáinak boncolgatása nem pótolja a kormányok önbírálatát.

Az emberi társadalmakat így is lehetne osztályozni:

- I. Elsősorban a fizikai erő után élveznek járadékot.
- II. Elsősorban a föld után élveznek járadékot.
- III. Elsősorban a születés után élveznek járadékot.
- IV. Elsősorban az áru után élveznek járadékot.
- V. Nem élveznek járadékot.

Szomorú dolog az emberiséget tárgyilagosan látni, és olyannak elfogadni, amilyen az a valóságban. Még szomorúbb nemzetedét, osztályodét. A legszomorúbb a sajátodét. Szerencsére eddig nagyon kevesen jutnak el.

A fantáziaszegény emberek olyan jövőért küzdenek, mint amilyen a múlt lett volna hibák nélkül. Pedig a jövő a múlttal csupán abban egyezhet, hogy éppen úgy tele lesz hibákkal.

Az emberiség, amikor igazán szabad lesz, kevesebbet foglalkozik majd a múlttal, többet a jelenével, a legtöbbet a jövőjével.

A legtöbb eszme fogyatékosága csak akkor derül ki, ha a képviselői hatalomra jutnak.

Ha a történelem kimondja egy politikai rendszerről a halálos ítéletet, annak képviselőit a saját hibáival szemben vakká, a mások hibáival szemben éleslátóvá teszi.

Amit egy kor politikusai fontosnak ítélnék, az már régen nem fontos.

Azt szokták mondani, hogy a magyar nép olyan, mint a szalma. Gyorsan lángra lobban, de gyorsan el is ég. Jobb volna trágyát mondani, hisz az is szalma, csak van közöttük még valami, ami összetartja.

Az igazi forradalmi tett valamit valamilyen viszonylatban először megvalósítani. Ilyen lehetett a faluban először rövidnadrágban, ing nélkül dolgozó paraszt, a mosógépet először használó parasztasszony is. Az ősi szokásokat nehezebb legyőzni, mint barikádon lövöldözni.

Szomorú az a politikai rendszer, melynek nincs ellenzéke. Tragikus, melynek nem is lehet.

A nacionalizmus a 19. században az erő, a 20. században a gyengeség jele.

Ha meg akarod tudni, hogy milyen mélyen süllyedt egy ország a nacionalizmusba, nézd meg, milyen nagyra értékeli sportbeli sikereit.

Ha egy ország nagyobb eredményeket ér el a sportban, mint az életszínvonal emelésében, ott a cirkusz fontosabb lett, mint a kenyér.

Minél egészségesebb egy társadalom, annál több a sportolók, és annál kisebb a sportrajongók száma.

Amilyen mértékben visszaszorul a demokrácia, olyan mértékben űzik a nemzeti dicsőségért a sportot.

Nálunk a versenysportnak a testkultúrán belüli súlya a társadalom megoldatlan problémáinak súlyával arányos.

Ha valakinek a foga fáj, a társadalom szervezeten a segítségére siet. Ha valaki olyan körülmények között él, amely számára keservesebb az éhezésnél, segítsen magán, ha tud.

Egy gyermekből azt nevelni, amit a szülők szeretnének, egyéni tragédia. Egy országból azt formálni, amit a vezetői szeretnének, néptragédia.

*Marxnak nagy szakálla és bajusza volt.
Leninnek kis szakálla.
Sztálinnak csak bajusza.
Brezsnyevnek már csak szemöldöke.
Ennyi volt a világkommunizmus rövid története.*

Nem azt a materializmust szeretem, mely szilárd lábakon áll, hanem azt, amely lepkeszárnyakon repül. És nem azt az idealizmust, amelyik lepkeszárnyakon csapong, hanem azt, amely biztos lábakon halad.

Aki megérti a marxizmust és annak szellemét, az belátja annak végzetes tévedéseit is.

Az igazi tudósból sohasem lehet vallásalapító. Marx világtörténelmi szerepe történelmi nagysága éppen abból ered, hogy tudományosan súlyosan tévedett, utódai pedig még jobban félremagyarázták.

Marx csak azért maradhatott marxista, mert halála óta nincs alkalma nyilatkozni.

A marxista elmélet a maga korában a gyakorlaton épült fel. A mai marxista gyakorlat az elméleti kinyilatkoztatásokon nyugszik. De közben eltelt száz esztendő, és minden szinte ellenkezőjére változott.

A marxizmus ahelyett, hogy a legfejlettebb országok munkásainak érdekeihez emelkedett volna fel, az elmaradottakhoz süllyedt le.

A munkásmozgalom számára nem tudatosodott, hogy a modernkor, a gyors technikai fejlődés nagy igazsága: a munkások jóléte egyre kevésbé függ az osztályok közötti erőviszonyoktól, és egyre jobban a termelés színvonalától. Ezért lett egyre több az, ami a munkásokat a tőkéséssel való szövetségben teszi érdekeltté, és egyre kevesebb az, ami szembeállítja velük.

A kultúrnépek utolsó világvallása volt a marxizmus.

Sok kommunista azt hiszi, hogy ma is forradalmi dolog olyan tanokat hirdetni és megvalósítani, melyek száz évvel ezelőtt még azok voltak.

Egy hatalomba jutott kommunistához: Azt mondod világnézeted anyagi erővé vált. Én azt, hogy a politikai hatalmad lett a világnézeted.

Sokan, a munka társadalmának zászlaja alatt, a munka nélkül való boldogulást akarják elérni.

Vannak eszközök, melyeket még a kommunizmus magasztos céljai sem szentesítenek.

Marxnak nagy szakálla és bajusza volt. Leninnek kis szakálla. Sztálinnak csak bajusza. Brezsnyevnek már csak szemöldöke. Ennyi volt a világkommunizmus rövid története.

Az ész után a szocializmus fizeti a legkisebb járadékot.

Klasszikus az, akinek a tanait széles körben, és különböző csoport-érdekeknek megfelelően félre lehet magyarázni.

A leninisták a marxizmus segítségével akarták európaivá tenni az oroszokat. A valóságban az oroszok tették ázsiaivá a marxizmust.

A náciizmus azért nem lett olyan tartós, mint a sztálinizmus, mert a németek számára a náciizmus kevésbé volt testre szabott, mint amennyire a sztálinizmus az oroszok számára.

Lenin apostolai között Sztálin volt a kőszikla, melyre egyházat lehetett építeni. Ami aztán olyan is lett, amilyen alapra építették.

Sztálin azzal, hogy a megszállt poroszokból kommunista csatlósokat csinált, megadta a többi németnek azt a történelmi lehetőséget, hogy végre nyugat-európaiakká válhassanak.

A sztálinizmus megszabadította a tulajdonosi kötöttségektől a társadalmat, hogy ezzel a tulajdonnélküliség még szorosabb bilincseibe verje.

Ahogy a bizánci császár volt az egyedül hiteles közvetítő Isten és az alattvalók között, úgy lett a mindenkori marxista főtitkár Marx és Lenin gondolatainak egyedül hiteles közvetítője.

Minden mozgalom életét a következő szakaszok jellemzik:

- a) Harcol a kritika szabadságáért.
- b) Megvalósítja a kritika szabadságát.
- c) Elnyomja a kritikát.
- d) Nem tűri el a kritikátlan hallgatást,
- e) Megköveteli a dicsőítést.

Sokan azért lesznek párttagok, mert az némi függetlenséget biztosít a pártapparátus önkényével szemben.

A pártoknak csak azért kellene tagok, hogy a vezetőknek vak eszközei legyenek.

Az egypártrendszer hátránya, hogy nincs több párt, amelyben elférne a karrieristák másik fele.

A magyar kommunisták azért büszkék a nacionalista történelmi tradíciókra, mert más nincs, amire büszkék lehetnének.

Néhány veterán elvtársnő azért vonult illegálisba, mert nagyon csúnya volt.

Az lesz az igazi kommunizmus, amikor már könnyen lehet feleséget és politikai vezetőket cserélni.

A forradalmár előre néz.

A marxista előre lát.

A tisztviselő körültekint.

A karrierista jobbra-balra kacsingat.

Az opportunisták ide-oda pislog.

A naiv rácsodálkozik.

Az ostoba rábámul

A hívő csukott szemmel is lát.

Nem él meg ott a vallás, ahol anélkül is megél a remény

Ha csillag akarsz lenni, maradj a földtől távol; ha hold, tükrözd a napot; ha üstökös, csak egyetlen egyszer mutakozz. Nap ne akarj lenni, mert az csak az lehet, aki akaratától függetlenül az, aki belül ég és hevül.

A mások kára nélkül megszerezhető örömöktől nem tilt az erkölcs, csak a dogma, arra meg ne adj.

Az okos hívők úgy élnek és cselekednek, mint a hitetlenek. A buta hitetlenek úgy élnek és cselekednek, mint a hívők.

Az Isten hiányát leginkább abban érzem, hogy nincs kit felelőssé tenni a világ és az emberek aljasságáért.

Akinek van önbizalma, ritkán van istene.

Minden nagy formátumú ember alapvetően hitetlen.

Csak a szegény és buta embereket lehet fanatizálni.

Boldogok a lelki szegények, mert a mi rendszerünkben garantáltan boldogulhatnak.

Nézd meg egyszer az embereket, amint kijönnek a templomból. Látni fogod, milyen lelkiismeretlenség lenne, ha még a hitüket is elvennéd.

Nem él meg ott a vallás, ahol a nélkül is megél a remény.

Ha valaki olyan nehéz helyzetbe kerül, amelyből a logika törvényei szerint nincs kiút, állíts neki, hogy van Isten. Azonnal elhiszi.

Krisztus igazságtalan volt, amikor minden ember számára egyforma erkölcsi mércét állított.

A vallás azok számára létesítette az ünnepeket, akiknek az élete egyébként csak hétköznapi napokból állna.

Sokan úgy érzik, szilárd hitük felmenti őket a gondolkodás alól, sőt felháborítja őket, ha mások gondolkodnak.

Ha azt akarod, higgyenek neked, másokra hivatkozz abban is, amit te találtál ki. Ebben rejlett az összes próféta szavahihetősége.

Az elesettek számára nemcsak szükséges, de üdvös is a vallás.

Ne vedd el a hitét annak, akinek nem tudsz kenyeret adni.

A vallások fanatikus ellenségei új vallásokat alapítanak.

Aki a sötétség és elmaradottság apostolává válik, azt előbb-utóbb a hívei fogják megkövezni.

A türelmetlen ateista a bigott hívők legveszélyesebb fajtája.

A vallási diktatúra a reménytelen társadalmak államformája.

Az antiszemitizmus az értelmiség kisebbségi tudatából fakad.

A Rajnától keletre a hatalmi elit értelmi képességét a zsidókhoz való viszonyuk alapján lehet megítélni. Minél életképtelenebbek, annál antiszemitaabbak.

Széchenyi a görögök logikájával és a zsidóság gyakorlatiasságával látta hazánkat európaivá formálni. Nemcsak kortársai, de a maiak sem ették meg.

Aki antiszemita, nem lehet európai, de különösen nem lehet magyar.

Sokan azért szeretik az arabokat, hogy az antiszemitizmus vádja nélkül gyűlölhessék a zsidókat.

A zsidók nem lettek volna olyan nagy többségben kommunisták, ha nem fenyegette volna őket kiirtással a fasizmus. Ahol nem állt fenn ez a veszély, nem is lettek azok.

*A művészettől tanulhatod meg,
hogymásként is szabad látnod a világot,
mint amilyennek a világ láttatja magát*

A könyveket nem azért kell olvasni, hogy azokból az életet ismerjük meg, hanem azért, hogy megtanuljuk belőle az élet megismerésének módját.

A brosúra olyan nyomdai termék, melyet minél nagyobb számban adnak ki, annál kevesebben olvassák. Általában a példányszáma olyan nagy, hogy senki sem olvassa, ezért írhatják ostoba emberek primitív módon

A műveletleneket a klasszikus művek olvasása farizeusságra szoktatja. Dicsérik, de nem értik.

A klasszikus művekbe sok olyat is bele lehet magyarázni, ki lehet belőle hallani, amire írója nem is gondolt, talán nem is gondolhatott. Ezért klasszikusok.

A nyomdatechnikának köszönhetően ezerszer annyi könyvet nyomtatnak ki, mint amennyit érdemes.

A jó mű az, amely újraolvasásakor még az alkotójának is újat mond.

A legtöbb ember számára az olvasás nem épülés, hanem ópium.

Ha valaki igazán szereti Csokonait, Adyt, József Attilát, nem fér meg a család és az iskola keretei között.

Ha a műalkotások nem keltenek benned soha nem ismert és érzett érzelmeket, nem támasztanak soha nem gondolt gondolatokat, ne pocsékolj velük az idődet.

A művészettől tanulhatod meg, hogymásként is szabad látnod a világot, mint amilyennek a világ láttatja magát.

A gondolatot ébresztő műfajokat kiszorítják a gondolatokat átültetők, ezeket pedig túlharsoják a gondolatnélküliek.

A bírálatra ne válaszolj. A jó műnek még a rossz bírálat is használ, a rosszat pedig nem érdemes védeni.

A kritikus szakmai alapon meg tudja magyarázni, hogy mi miért jó vagy rossz, de gyakran téved. A közönség sohasem tudja megmagyarázni, hogy mi miért tetszik, de a végső döntése mindig talál. Sokszor csak generációk után.

Egy ostoba politikai zsarnok kezébe kaparinthat egy világbirodalmat; egy gátlástalan szélhámos lehet milliomos; de világhírű tudós vagy művész csak kivételes képességű emberekből lehet.

A nagy művészek akkor is gondolkodnak, amikor nem alkotnak. A kontárok pedig csak akkor erőltetik az agyukat, amikor valamit alkotni akarnak.

A félművelt emberek a leghatározottabbak.

Az emberek világnézete közötti különbség annál nagyobb, minél alacsonyabb a kultúrszínvonaluk.

Az nevet hangosan, aki ritkán ismeri fel a szellemességet. Mert amikor végre felismeri, nagyon örül a saját szellemességének.

A legmélyebb kultúra az élet apró dolgaiban jelentkezik.

A tudósok mindig konzervatívak, mert a régi tanok túlhaladásával ők veszítenének a legtöbbet.

Hephaisztosz arra tanít, hogy az lesz a legjobb kovács, aki sánta. Homérosz arra tanít, hogy az lesz a nagy költő, aki vak. De azért ostoba az, aki ebből kultúrpolitikai irányelveket farag.

A még éretlen gyerekek számára a történelem és az irodalom tanítása nem csak haszontalan, de veszélyes is, mert velük még minden hamis nézetet el lehet fogadtatni. Szerencse, hogy az utóbbi 50 évben ezt olyan dilettáns és ostoba módon művelték, hogy még a gyerekeket sem tudták meggyőzni.

Csak az értelemnek lehet jó a stílusa.

Tanítani a buta is tud. Tanulni csak a bölcsektől lehet.

Minél elmaradottabb egy országban a közoktatás állapota, annál nagyobb súlyt kap a vallásoktatás.

Egy hasznos tanulság az Újszövetségből: Ne kezdj el tanítani 32 éves korod előtt.

A jó iskola a tudás örömeire tanítson meg, és ne tudással vértessen fel.

Ha kevesebb energiát fordítasz a tanulásra, mint a tanításra, becsapod, és megcsalod nemcsak magadat, de a tanítványaidat is.

Aki rádöbben arra, hogy az okosak között legfeljebb az átlagot érheti el, a buták vezéréként az okosok ellenségének csap fel.

Jó tanács egy pedagógusnak: Sose feledd, hogy a tanítványaid jó része tehetségesebb, mint te vagy.

Azt mondjuk nagy dolog a szerelem, az esztétikai élvezet, kicsinyes dolog a táplálkozás, érzékiség. Valójában az elsők csak ritkák, a legtöbb ember igazán sohasem találkozik velük. Az utóbbiak pedig kitöltik mindnyájunk életét. Mégis az esztétikai szép élvezetét éveken keresztül tanítják az iskolában, viszont nem tanítják a korszerű táplálkozást, a kulturált szexuális életet, pedig ennek elsajátítására mindenki alkalmas, és ez mind a társadalom, mind az egyén számára fontosabb, mint a különböző építészeti stílusok ismerete.

A tudás első lépcsője a kérdezni tudás.

Aki úgy érzi, annyira fontos beosztásban van, hogy nem engedheti meg magának a gyermekeivel való rendszeres foglalkozást, az rövid időn belül a munkakörében is alkalmatlanná válik.

Úgy neveld a gyermeked, hogy ne vegye észre.

Minden szülő kiváló embert akar nevelni a gyermekéből. A kiváló emberek mégis olyan gyermekekből lesznek, akik nem olyanok, amilyeneknek a szülei nevelik őket.

A szülők nagy többsége egyoldalú érdeklődésű és műveltségű, mégis azt kívánja gyermekétől, hogy minden tudomány és művészeti ág iránt lelkesedő polihisztor legyen belőle.

Az okos szülő úgy neveli a gyermekét, hogy akkor legyen igazán jó neki, ha kikerül a szülői házból. Az önző szülő pedig addig dédelgeti, ameddig otthon van.

Boldog lesz az a gyermek, akinek valamilyen módon sikerült a szülei, és a társadalom hatása alól kiszabadulnia.

Szomorú dolog, amikor a gyermek rádöbben arra, hogy a szülei törpék. Ennél csak az a szomorúbb, ha a szülőnek a gyermekeiről kell megállapítani ezt.

Nehéz dolog „nagy” emberek „kicsi” gyermekeként embernek maradni.

Ha azt látod, hogy a fiad eszményképének tekint, a nézeteidet elfogadja, biztos lehets benne, hogy sikerült képmutatóvá nevelned.

Nem viszi sokra az életben az a gyermek, aki többet tanul, mint amennyit maga szükségesnek tart.

A legtöbb nevelő megfélekeznek arról, hogy a nevelés csak formálni képes a tulajdonságokat, de megváltoztatni nem.

Az egyetemeken szerzett tudás óriási hányadban elvész.

A nagyon ostoba gyermekek agyonnevelésének egyetlen haszna van. Mindaddig nem derül ki életképtelenségük, amíg a szülők szárnyai alatt vannak.

A gyermekek túlnyomó többsége másnak született, és tűzön-vízen keresztül más is lesz, mint a szülei. Annál inkább más lesz, minél inkább magukhoz hasonlóvá akarják formálni.

*A férfiak nem megtartani,
hanem megszerezni akarják a nőket*

Szeretni az tud igazán, aki sírni is szokott.

Mi az igazi szerelem? Amikor a szavak két ember között azonos értelmet nyernek.

A beteljesült szerelemben mindegyik fél úgy érzi, ő kapott többet, neki mégsem kellett mindent odaadnia.

Az a szerelem, amelyben szerelmünk tárgyát tökéletesnek látjuk, előbb-utóbb csalódással végződik.

A nagy szerelmet kisebbekkel nem lehet feledtetni. Mintha sok kis képet akasztunk a nagy fölé: a kicsik egymást fedik el, de a nagy látható marad.

A férfiak nem megtartani, hanem megszerezni akarják a nőket.

Minél nehezebb egy nőt megszerezni, annál nehezebb megszabadulni tőle.

A nők vagy kevesebbet engednek, vagy többet akarnak, mint amit a férfiak szeretnének.

Egyetlen szerető után még senki sem tudhatja, mi a szerelem.

Aki egy szerelemért nem mer majdnem mindent eldobni, csak sajnálni lehet. De aki mindent eldob, számár.

A szerelmes együttlét mindig egy kicsit szertartás is.

Sok szerelem azért tartós, mert restellik bevallani egymásnak, hogy tévedtek.

A szerelemben az egyenrangúság a legfontosabb.

Sok nőnek az a férfi imponál, akin nem veszik észre, hogy meg akarja hódítani.

Aki fáradt a szerelemre, fáradt az életre is. Öreg lett.

Akinek akadhat fontosabb dolga, mint egy randevú, annak nem is érdemes elmennie.

Még nem láttam példát arra, hogy egy szép nő a sorsát ne a szépsége, hanem az esze alá rendelje.

A május azért a legszebb hónap, mert addigra a természet felöltözik, a nők pedig levetkőznek.

Sok nő olyan, mint a márvány. Az benne a vonzó, hogy hideg.

A nő azért öltözködik, hogy levetköztessék.

Annak a nőnek kell leginkább felöltözni, aki levetkezve nem is olyan szép.

Sok nő el tudja hitetni, hogy van benne is valami, csak még nem találtad meg.

A nők közül sokan csak azért erényesek, mert még nem jöttek rá arra, mit tilt el tőlük az erény.

Egyes szép nő azt igazolja, hogy az üresség is becsomagolható tetszetős formában.

A nők számára elviselhetőbb egy gyerekesen viselkedő öreg, mint egy öregesen viselkedő ifjú.

A buta nőt lehet szeretni tartósan is, ha elég szép, mondják a férfiak. De a nők szerint egy buta férfit akkor sem lehet igazán szeretni, ha gazdag és szép.

Az emberiség fejlődésének fékje, hogy rossz a biológiai szelekciója. Az okos férfiak a szép, de ostoba nőket keresik.

Nem tud igazán szeretni az a férfi, aki csak egy nőt szeret. A nők sem becsülik sokra.

A nők nem azt kívánják, hogy sokat adj, hanem azt, hogy mindent. Lehet az kevés is.

Ne végy el olyan nőt, aki ha férfi volna, nem kellene barátnak.

Sok férfi számára azért vonzóak az üres nők, mert sokáig keresgélhetik bennük a mélységet.

A jó feleség még a nőtlenségnél is nagyobb szerencse.

Ahol a férfiak nem adnak az öltözködésükre, ott a nők még nem egyenjogúak.

A férfi és nő viszonya mindig belső okok miatt jut válságba, mégis a legtöbben külső személyekre féltékenyek.

Egyetlen feleségnek sem tűnik fel, hogy a férje sokat keres.

A féltékeny mindig a másikat okolja, és nem veszi észre, hogy kettőjük közül ő az, aki nem tudta kellőképpen megszerettetni magát.

Sajnálatra méltóak azok a nők, akiknek butább a férjük.

Sokan azért ragaszkodnak a házastársukhoz, mert már nagyon megszzenvedtek érte.

Minden feleség azért veszekszik a férjével, mert nem elég papucs, de megcsalja, ha az lett.

A házasság az együttélés rossz formája. Csak azért maradt fenn, mert a többi lehetőség még rosszabb.

Nem olyan erkölcstelen megcsalni egy házastársat a tudta nélkül, mint azt éreztetni vele, hogy csak becsületből vagy szánalomból nem teszi.

Minél több a válás, annál több a jó házasság.

Valaki, akit megkérdeztek, miért viszi magával a társaságba rosszhírű szeretőjét, így válaszolt: Önök azon csodálkoznak, hogy egy társaságban vagyok azzal, akivel egy ágyban fekszem. Én azon ütköznék meg, ha valaki egy ágyban feküdne azzal, akivel nem hajlandó egy társaságban mutatkozni.

A rossz házasságot a legtöbb ember úgy fogadja, mint a természeti csapást.

Nem lehet valaki egyszerre kifogástalan férj, apa, munkatárs, tudós, mert ezek a szerepek egymásnak ellentmondanak.

Sokan azt hiszik, hogy a házasság intézménye az örök szerelemre, és nem a gyermeknevelésre jött létre.

Naiv dolog arra berendezkedni, hogy a házasságon belül találjunk meg mindent, ami a boldogsághoz kell. Ennél sokkal rosszabb, ha valaki házasságon kívül akarja mindezt megteremteni magának.

A jó feleség ugyanannyi jogot követel magának, mint amennyivel a férje él. De ő csak olyan mértékben él e jogával, amilyen mértékben a férjétől elvárná.

A rossz házasságokból fakad a legtöbb emberi probléma. A társadalom ezzel szemben mégis közömbös.

A jó házasság fontosabb, mint a jó állás.

Ha az emberek ott volnának fizikai valójukban is, ahol lenni szeretnének, esténként sok hitvesi ágy félig, nem ritkán egészen üresen maradna.

A féltékeny ember azt az örömet sajnálja a másiktól, melyet ő megkap, de nem tud viszonzni.

A negyven év a legszebb férfikor. Ekkor még férfi a férfi, és már elég bölcs is hozzá, hogy az legyen.

A nőket és a verseket szerettem és mégis a pénz után szaladtam. (Sírfelirat)

-&-